

Opschrift

Vergadering van 13 maart 2025

Nummer: 2025_MV_00103

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Frederik Sioen: Evaluatie Gent Jongerenhoofdstad 2024

Raadslid(-leden):

Frederik Sioen - Voor Gent

Bevoegd: Evita Willaert

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

In 2024 werd Gent de Europese jongerenhoofdstad. Dit was een grote opportuniteit voor de stad, haar jongeren en haar jeugdwerking. Er vonden meer dan 300 activiteiten plaats waaraan meer dan 50 000 jongeren deelnamen en er werden 73 projecten voor jongeren op poten gezet. Er was aandacht voor fysieke en mentale ruimte voor jongeren, vrijwillige participatie en engagement, en mentaal welzijn. Er waren ook veel activiteiten die linken hadden met Cultuur, Sport,... en zelfs Politiek tijdens het Groot Debat.

Vraag:

1. Hoe kijkt u terug op het jaar, wat waren de hoogtepunten?
2. Op welke manier wordt het project geëvalueerd? Hoe worden inzichten verzameld en gebundeld?
3. Zijn er specifieke conclusies die u meeneemt naar de toekomst?
4. Hoeveel hebben Stad Gent en Vlaanderen geïnvesteerd in het project? Hoe zal verder gebouwd worden aan wat gerealiseerd is met deze investeringen? Hoe zal de duurzaamheid van deze opportuniteit bewaakt worden?

Antwoord

De vraag van raadslid Sioen werd samengenomen met de vraag van raadslid Schuyesmans. Het antwoord hieronder behandelt beide vragen samen. Hierbij ook de link naar de website van EYC: [VERHAAL VAN EYC - Een stad in beweging door jongeren](#)

Hoe kijkt u terug op het jaar, wat waren de hoogtepunten?

Beste raadslid Sioen, zoals je weet, ben ik nog maar net schepen van Jeugd en neem ik dit fantastische thema over van mijn collega Hafsa.

Ik heb vorige legislatuur de activiteiten in dit “jongerenjaar” natuurlijk wel van aan de zijlijn meegemaakt en vanuit deze positie voelde ik Gent schitteren als jongerenhoofdstad. Ik was bijvoorbeeld aanwezig op het sprankelende openingsevent van EYC en was zwaar onder de indruk van de energie die daar aanwezig was.

U vraagt naar de hoogtepunten. Zoals we daarnet konden horen in de presentatie, waren er velen. Denk maar aan Cluster, Asphalt en het groot debat onder het thema Engage. Ook het magische openingsevent en de volle zaal van 404 die avond zullen lang bijblijven.

Het was een avond vol vuur. Het podium was integraal bestemd voor de Gentse jongeren en zij stónden er, met oprechte, soms ontroerende getuigenissen: eerlijk en rauw.

Op welke manier wordt het project geëvalueerd? Hoe worden inzichten verzameld en gebundeld?

Beste raadslid Sioen, u had deze vraag natuurlijk al ingediend voor u wist dat we deze heldere uiteenzetting gingen krijgen van collega Celine...., Ondertussen kregen we een mooi overzicht van EYC jongeren hoofdstad, van de hoogtepunten en de uitdagingen die het team en de deelnemers na afloop hebben gedetecteerd.

Ghent EYC was opgevat als een experiment, een project om te zien wat er beweegt in onze stad, welke grenzen of drempels er eventueel waren, en welke lessen eruit getrokken konden worden. EYC was er om mensen, stad en beleid dichter bij elkaar te brengen.

Het is een project dat onderzocht welke nieuwe zaken konden ontstaan en waaraan jongeren nood hadden. Jongeren kregen de vrijheid om te experimenteren en om beslissingen te nemen.

Beste raadslid Sioen, u vraagt hoe het project wordt geëvalueerd en hoe en waar de inzichten gebundeld en verzameld worden.

De evaluaties zelf vonden op verschillende niveaus plaats. Binnen het team EYC en binnen de betrokken communities vonden verschillende evaluatie- en terugkoppelingsmomenten plaats, waarbij inspraak en reflectie centraal stonden. Op basis van al deze input werden de inzichten per onderdeel gebundeld en online gedeeld via de website van EYC. Daarnaast werkt het team EYC momenteel aan een algemeen offline memorandum waarin alle bevindingen samenkomen.

Enkele trajecten zijn nog lopende – we moeten nog op een aantal wachten. Een onderzoeksconsortium in dienst van Event Flanders, de partner bij het Asphalt-festival, doet onderzoek naar de sociale impact van culturele en sportieve events, zoals Asphalt. Dit onderzoek loopt vier jaar, de resultaten hiervan zijn nog niet bekend. Daar kijken we naar uit.

Voor een overzicht verwijs ik u heel graag door naar de inspirerende website die door het team EYC gemaakt werd. Op deze website worden o.a. alle takeaways / aanbevelingen gebundeld en uitgediept. Ik nodig u zeker uit om hier een kijkje te nemen.

Zijn er specifieke conclusies die u meeneemt naar de toekomst?

Voor een globaal overzicht verwijs ik ook hiervoor graag naar de toelichting van zonet en naar de website van EYC waar u alle aanbevelingen naar de toekomst rustig kan nalezen.

Maar wat betreft de specifieke conclusies die ik, als kersvers schepen voor jeugd, graag wil meenemen naar de toekomst:

- Ik ben ervan overtuigd dat we ons onverminderd moeten blijven inzetten voor de beleidsdoelstellingen van EYC. Het versterken van de stem van jongeren en het bevorderen van verbindingen — tussen stadsdiensten, tussen beleid en burgers, en tussen burgers onderling — om de belangen en de noden van jongeren mee te nemen, blijven mijn prioriteiten. Sterkere netwerken en duurzame samenwerkingen zijn immers de sleutel tot een inclusieve en veerkrachtige stad voor jong en oud(er).
- Ook moeten we erkennen dat de uitdagingen waarmee jongeren geconfronteerd worden vaak complex zijn. Hokjes overstijgen is hier superbelangrijk. Ook hier is een nauwe samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen belangrijk, denk maar aan de brug tussen onderwijs en zorg. Ook in geest van het bestuursakkoord.
- Ik zie ook veel potentieel in de uitwisseling op Europees niveau, zowel binnen het jeugdwerk als daarbuiten. Internationale partnerschappen bieden tal van kansen voor groei en kennisdeling en verbreden de blik.
- Tot slot blijven we vasthouden aan onze participatieve aanpak, waarbij er van onderuit wordt gewerkt en samengewerkt en waarbij er echt geluisterd wordt naar onze communities. Wat Gent onderscheidt van andere steden, is dat we de touwtjes durven uit handen te geven en jongeren en gemeenschappen mee aan het stuur te zetten.

Raadslid Schuyesmans, ik denk dat ook uw vragen hierbij aansluiten.

U vroeg me naar ‘wat we meenemen naar de toekomst’, meer specifiek voor het project Asphalt en het ‘groot debat’.

U noemt Asphalt terecht één van de geslaagde projecten van Ghent European Youth Capital. Het was een topweekend met een grote uitstraling voor de stad. Met 35.000 bezoekers, verspreid over 3 wijken in de stad.

Ik vind dat we als stad bijzonder fier mogen zijn op het succesvolle verloop van dit stadsfestival. Het werd een superwijze mix van internationale topatleten in disciplines zoals chase tag, BMX Flatland en panna (voetbal) met laagdrempelige workshops en indrukwekkende shows. En dat gedurende drie dagen op vier verschillende locaties in Gent. Het voortraject ernaartoe was ook echt heel mooi. Het was een weekend waarbij de urban scene in Gent ongekende vrijheid en ruimte kreeg om aan onze stad te tonen waartoe ze in staat waren. Nog nooit hadden ze aan zoveel mensen mogen showen hoe ruw, hoe rijk en hoe sportief hun cultuur is. Het was een zalig podium voor al hun talenten. Uit Asphalt zijn heel wat lessen te leren die zeker kunnen meegenomen worden naar volgende events. Deze lessen specifiek voor Asphalt zijn ook na te lezen op de website waar ik al regelmatig naar verwezen heb.

Om u een idee te geven:

Het is belangrijk om bestaande urban communities vanaf dag 1 te betrekken, en respect te hebben voor de identiteit van de subcultuur en hun authenticiteit te erkennen.

Ook is het belangrijk dat, als we jongeren willen bereiken, we de kanalen en organisaties moeten gebruiken die al met hen in contact staan en een duidelijk kader te geven waar ze zelf ook beslissingen kunnen nemen.

Er werden ook lessen geleerd over deze urban scene die geen vergadercultuur gewoon is, maar toch tot heldere beslissingen kan komen. Of over de kracht van wijkwerking om

betrokkenheid en trots te creëren. Of over de mooie samenwerkingen die kunnen ontstaan tussen andere diensten maar ook met bedrijven.

Een groot thema is ook het kruispuntdenken of crosssectoraal werken. Veel van deze initiatieven vallen vaak tussen de mazen van het net – ze zijn niet in 1 vakje te steken. Behoren ze tot cultuur, sport, jeugd of zijn ze een evenement? Enkel door samen te werken en de plannen op elkaar af te stemmen geven we kansen aan deze community. We hebben één van de sterkste urban sports & culture communities in Vlaanderen en dat moeten we verder blijven ondersteunen.

Binnen EYC werd in aanloop van de verkiezingen “het groot debat” georganiseerd, een project waarin tal van jongeren mee aan het roer van het project stonden. Beschouwen jullie dat als een geslaagde vorm van burgerschap? Kan deze vorm van burgerschap meegenomen worden naar de toekomst?

Beste raadslid Schuyesmans, dankjewel voor de vraag.

Nog even kort als achtergrond: partners zoals LARF!, de Jeugddienst, KOPERGIETERY, de Jeugdraad Gent en Kunstencentrum 404 organiseerden het Groot Debat. Dit project gaf jongeren de kans om actief deel te nemen aan het politieke debat. Ik kan dit soort initiatieven alleen maar toejuichen en ben ervan overtuigd dat dit een zeer geslaagde vorm is van burgerschap en van structurele participatie van jongeren. Het Groot Debat werd positief geëvalueerd door jongeren, leerkrachten en de partners. 78% van de jongeren gaf aan dat ze door hun deelname aan het Groot Debat beter voorbereid waren op de verkiezingen en ook Carl Devos zei dat deze jongeren de best voorbereide jongeren waren voor de verkiezingen.

Er is vraag naar meer initiatieven zoals het Groot Debat, ook buiten verkiezingsjaren. Dat is toch wel een heel mooi resultaat.

Het zou goed zijn als we dit soort projecten kunnen verduurzamen. De jeugddienst gaat hiervoor op zoek naar Europese subsidielijnen.

Hoeveel hebben Stad Gent en Vlaanderen geïnvesteerd in het project? Hoe zal verder gebouwd worden aan wat gerealiseerd is met deze investeringen? Hoe zal de duurzaamheid van deze opportuniteit bewaakt worden?

Beste Raadslid Sioen, u vraagt naar meer inzichten in het financiële plaatje van EYC. Ik kan u meegeven dat we met stedelijke middelen €2.6 miljoen investeerden tussen 2020 en 2025. Dat betekent een goed half miljoen per kalenderjaarjaar.

Daarnaast heeft partner Event Flanders voor het ‘Asfaltfestival 1 miljoen euro neergeteld en heeft het departement Jeugd bovenop de stedelijke middelen €350.000 geïnvesteerd. Tenslotte kwamen er ook Europese projectsubsidies (€500.000) vanuit Erasmus+ waarmee we jongeren op buitenlandse uitwisseling konden laten gaan.

U vraagt ook, helemaal terecht, hoe we dit mooie project kunnen verduurzamen, hoe we hier nu verder kunnen op bouwen?

Van bij het begin van het EYC-project is er altijd de intentie geweest om duurzame effecten te realiseren. Dit kon enkel omdat er al een brede basis bestond op vlak van jeugdbeleid in onze stad. Dat is ook waarom we Europese jongerenhoofdstad mochten zitten; een belangrijke voorwaarde die echt wel vervuld is in onze stad.

Als stad besteedden we al veel aandacht aan bijvoorbeeld jeugdparticipatie, het inzetten op diverse netwerken binnen de leefwereld van jongeren, de samenwerkingen rond

publieke ruimte, nightlife of urban culture. Dit blijven we uiteraard verder zetten. De geleerde lessen en nieuwe methodieken worden meegenomen in ons verdere jeugd beleid.

Specifiek voor het Asphalt-festival kan ik melden dat de gesprekken met Event Flanders terug opgestart worden, om de opties te bekijken voor een verderzetting de komende jaren.

Daarnaast is EYC een de kans om enkele zaken in de verf te zetten of verder te verkennen, zoals het internationaal werken en de aandacht voor mentaal welzijn binnen jeugd beleid.

Zo haalden we via EYC een erasmus+ -accreditatie waardoor we de komende jaren nog internationale uitwisselingen kunnen blijven faciliteren.

Beste Raadslid, u weet ook dat het geen evidente tijden zijn om grote nieuwe engagementen aan te kondigen. Ik bekijk samen met de diensten naar andere vormen van financiering om 'nieuwe' zaken te continueren. Wat betreft de projecten rond mentaal welzijn kijken we vooral naar de Vlaamse en Federale regering om dit verder te verankeren en te versterken in de steden

Tenslotte was er nog de vraag van Raadslid Schuyesmans over **mentaal welzijn**, waar ik graag nog even wat meer in de diepte wil op ingaan. U vroeg naar een aantal gerealiseerde voorbeelden binnen EYC.

Het thema mentaal welzijn is een thema dat me heel nauw aan het hart ligt. Het aantal jongeren dat niet zorgeloos opgroeit, neemt spijtig genoeg toe. Gezien de huidige ontwikkelingen in de wereld, komt er nog een laag bovenop. Logisch dat mentaal welzijn een belangrijk thema was voor onze Jongerenhoofdstad.

EYC besloot om te focussen op het verkleinen van de kloof tussen vraag en aanbod. Ze wilden bestaande initiatieven die werken rond mentaal welzijn een gezicht geven waardoor jongeren hen makkelijker zouden vinden en contacteren. Ze sloten aan bij de 'tiendaagse van de veerkracht', dat geestelijke gezondheid en veerkracht in de kijker zet. EYC nam een verbindende en ondersteunende rol in.

Daarnaast werden er tal van heel mooie projecten op poten gezet. Ik denk aan:

- Aroma: dat werkte rond eenzaamheid bij studenten en senioren
- Rauwrouw: een toneelstuk over rouwen
- Alicia in Wakkoland : een kortfilm rond thema's als psychiatrie, zelfdoding, psychologen, verslavingen en mantelzorg
- Er was ook een verhalenplatform waar verhalen van jongeren werden verzameld.
- En ik wil dit platform even gebruiken om u attent te maken op de filmvertoning van het levensverhaal van Thinsy. Het is een pakkend verhaal van inclusie van een prachtige jongedame die in april 2017 een Niet-Aangeboren Hersenletsel opliep en alles opnieuw moest leren. Overkop en Littekens vzw namen haar verhaal op en vertonen het overmorgen in de Kopergieterij Rabot.

U zag ongetwijfeld ook het rondreizende kunstwerk 'Stille strijd' aan het Zuid dat het thema zelfdoding bij jongeren onder de aandacht bracht, op een wijze die iedereen in het hart raakte. Het beeld wil steun bieden en de boodschap brengen dat niemand een stille strijd hoeft te voeren. Hulp vragen is moedig.

Meneer Sioen, Mevrouw Schuyesmans,

We zouden kunnen blijven praten over onze Jongerenhoofdstad en over de grote nood om onze jongeren plaats te geven in onze stad, om hen aan het roer te zetten van hun leven.

Ik moet het momenteel hierbij laten, maar ik stel voor dat we het in deze commissie blijven hebben over onze jongeren en over hun projecten.
